

ת"פ 68456/11/20 - מדינת ישראל-תביעות נגב נגד דמיטרי יוחננוב- בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 68456-11-20 מדינת ישראל נ' יוחננוב

בפני בעניין:	כבוד השופט יניב בן הרוש המאשימה	מדינת ישראל-תביעות נגב ע"י ב"כ עוה"ד שירה רוג ועוה"ד מאירי רלב
נגד הנאשם		דמיטרי יוחננוב-בעצמו ע"י ב"כ עוה"ד אפרת צרפתי

גזר דין

1. ביום 4.5.21 הורשע הנאשם על ידי כב' השופט אבישי כהן. במסגרת ההסדר הודה הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, בעבירה של גידול סמים מסוכנים לפי סעיף 6 **לפקודת הסמים המסוכנים**, (נוסח חדש) תשל"ג-1973 (להלן: "**פקודת הסמים המסוכנים**") ועבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א), 7(ג) רישא **לפקודת הסמים המסוכנים**.
2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 24.6.20 גידל הנאשם שלושה שתילים של סם הקנבוס במשקל כולל של 100 גרם וכן החזיק ב-200 גרם סם קנבוס, מבלי שניתן לו רישיון לכך.

תמצית תסקיר שירות המבחן

3. בתסקירו מיום 3.5.22 סקר שירות המבחן את אורחות חייו של הנאשם, הרקע ההשכלתי, מצב התעסוקתי והמשפחתי, הנאשם כבן 53, נשוי, אב לשתי בנות ולפרנסתו עובד כרתך בבסיסים ומתקנים של משרד הביטחון, לקח אחריות מלאה על מעשיו. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן כי סובל מכאבי גב כרוניים ועל כן משתמש בסם הקנאביס ולשם כך גידל את השתילים. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מנהל חיים נורמטיבי והשימוש בסם הקנאביס הוא כתרופה עבורו.
4. בתסקירו המשלים מיום 9.6.22, ציין שירות המבחן כי הנאשם ביצע בדיקות שתן שנמצאו נקיות מסם. הנאשם לקח אחריות מלאה על מעשיו. ותיאר כי הסמים סייעו לו להקהות את כאביו הפיזיים. מסר כי הפסיק שימוש בסמים עד להסדרת רישיון לקבלת קנאביס רפואי. הנאשם לא ראה צורך בהשתלבות בהליך טיפולי ולכן שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית. יחד עם זאת, שירות מבחן התרשם כי הנאשם מבין את חומרת העבירה וכי הוא הורתע מההליך הפלילי ולכן המליץ על גיבוש תכנית של"צ בעניינו. שירות המבחן התרשם כי נוכח

הפגיעה האפשרית בעבודתו של הנאשם כמתקין דודים בבסיסים צבאיים ככל שישורשע ובשים לב ליחסו של הנאשם לעבירה, לרבות לקיחת אחריות וחרטה, מן הראוי שלא להרשיעו.

5. בתסקיר נוסף שהוגש ביום 4.9.22, תיאר שירות המבחן את שיתוף הפעולה של הנאשם. שירות המבחן חזר על התרשמותו כי הבעיות הרפואיות הכרוניות של הנאשם הן אלו שגרמו לו להשתמש בסמים. שירות המבחן ציין כי הנאשם כיום הינו בעל רישיון רפואי לשימוש בסם קנאביס. וכי בבדיקות שתן שנערכו לו, לא נמצאו שרידי סמי רחוב. שירות המבחן חזר על המלצתו לבטל הרשעת הנאשם והטלת ענישה טיפולית בדמות שירות לתועלת הציבור.

טיעוני הצדדים

6. ב"כ המאשימה תיאר את העבירות שביצע הנאשם, את חומרתן ואת הערכים החברתיים שנפגעו. עוד טען כי בנסיבות התיק אין מקום לביטול הרשעת הנאשם. עתר למתחם ענישה הנע בין 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות לבין 11 חודשי מאסר בפועל ועתר לגזירת עונשו של הנאשם בתחתית המתחם.

7. ב"כ הנאשם טענה לאי הרשעה לאור נסיבות ביצוע העבירות - הנאשם השתמש בסמים על מנת להתמודד עם כאבי גב כרוניים מהם הוא סובל. הפנתה לתסקיר שירות המבחן החיובי בעניינו והציגה רישיון לקבלת קנאביס רפואי לתקופה של כחצי שנה מיום 24.6.22. באשר לפגיעה בשיקומו של הנאשם הגישה מכתב המלצה של מר שמעון גבאי, מנהל קשרי לקוחות בחברת אלקטרה וטענה לרלוונטיות שלו גם כשהיום הוא עובד כעצמאי.

8. הנאשם ציין כי הוא עובד בחברה של מיזוג וקירור השייכת לאחיו, והם נותנים שירותים לחברת טבע ומכתשים.

סוגיית אי הרשעה

9. בהתאם לסעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "חוק סדר הדין הפלילי"), לסעיף 1(2) לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן: "פקודת המבחן") ולסעיף 71א לחוק העונשין, בית המשפט מוסמך ליתן צו מבחן או צו לשירות לתועלת הציבור, תוך הימנעות מהרשעה.

10. בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל נקבע, כי משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם, זולת מקרים יוצאי דופן בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה. זאת על מנת שלא לפגוע בחובת מיצוי הדין עם עבריינים (ראו ע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני), וכן על מנת שלא לגרום לפגיעה מהותית בעקרון השוויון בפני החוק ובשיקולי ענישה אחרים, (ראו ע"פ 1082/06 מיכאל שוראקי נ' מדינת ישראל)

11. ההלכה היא כי על המבקש לבטל את הרשעתו, הנטל להוכיח כי מתקיימים בעניינו שני תנאים מצטברים. הראשון, הוא שההרשעה תוביל לפגיעה חמורה בשיקומו. והשני, הוא שסוג העבירה מאפשר בנסיבות המקרה

לבטל את ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים אשר בניהם, התועלת שתושג לאינטרס הציבורי חברתי מההרשעה (ע"פ 4318/20 מדינת ישראל נ' אלון חסן)

12. על המבקש להוכיח נזק קונקרטי שעלול להיגרם לפרנסתו כתוצאה מהרשעתו. וכך נקבע ברע"פ 7224/14 משה פרנסקי נ' מדינת ישראל:

"החובה להצביע על קיומו של נזק קונקרטי, מתיישבת עם אופיו המצומצם של החרג שעניינו הימנעות מהרשעה, אשר נועד לחול אך במקרים מיוחדים בהם קיימים טעמים כבדי משקל הנוגעים לצורכי שיקומו של הנאשם".

13. הנזק לו טוען המבקש בעניינו הוא פגיעה בפרנסתו בכך שהרשעתו בדין עלולה להוביל לפגיעה עבודתו שבמסגרתה פועל במקומות מסווגים. על פניו, מסמך נ/2 מלמד על נזק שייגרם לנאשם ככל שירשע. אלא, שבמהלך הדיון התברר, ממש במקרה ורק אגב בקשתו של התובע לחקור את עורך המסמך נ/2, כי הנאשם אינו עובד עוד בחברת אלקטרה. נתון שאף יש בו כדי לעורר ספק בדבר מהימנות טענות הנאשם וניקיון כפיו.

14. ב"כ הנאשם טענה כי הגם שהנאשם לא עובד יותר בחברת אלקטרה, הוא כיום עובד עם אחיו בחברה של התקנת דודים, והם מספקים שירותים לחברת מכתשים ולחברת טבע. אולם, משהנאשם לא הניח כל אסמכתא המאשרת את דבריו באשר לעיסוקו החדש, ומשלא הניח כל אסמכתא לכך שהרשעתו עלולה לפגוע בעבודתו במסגרת עיסוקו החדש, הרי שלא התרשמתי שהוכח כי לנאשם עלול להיווצר קושי עתידי להמשיך בעבודתו. בקשר זה אפנה לרע"פ 3589/14 שרון לוזון נ' מדינת ישראל:

"בשורה ארוכה של פסקי דין נקבע, כי על העותר לאי-הרשעה מוטלת החובה להצביע על כך שהרשעתו תביא לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו, ולתמוך את טענותיו בתשתית ראייתית מתאימה"

15. זה המקום לציין כי חרף היותו של תסקיר המבחן אחד ממערכת השיקולים אותה צריך בית המשפט לשקול, הוא אינו מחויב לקבל המלצותיה (ראו רע"פ 8748/10 בדר נמירי נ' מדינת ישראל). יתרה מכך, מקום בו שירות המבחן גיבש המלצתו על סמך מצג לפיו הנאשם עובד בחברת אלקטרה ולכן פרנסתו עלולה להיפגע כתוצאה מהרשעתו, והלכה למעשה זהו אינו מצב הדברים כעת, הרי שיש בכך כדי לעקר מעוצמתה של המלצת שירות המבחן לאי הרשעה.

16. בנסיבות האמורות, טענות הנאשם כי הרשעתו בדין תפגע בפרנסתו הינה בבחינת "תרחיש תיאורטי" שאין להסתפק בו כאשר בוחנים בקשה של נאשם לביטול ביטול הרשעתו. (ראו רע"פ 54/15 פלוני נ' מדינת ישראל)

17. זאת ועוד, הנאשם שלל בפני שירות המבחן את הצורך בהשתלבותו בהליך הטיפולי שהוצע לו, משכך לא מצאתי בנסיבות אלה חשש לפגיעה קונקרטית מוחשית בשיקום הנאשם בעניינו לולא תבטל הרשעתו בדין.

18. בכל הנוגע לחומרת העבירה, הרי שמדובר בשתי עבירות, לא קלות, גם החזקת סם מסוכן וגם גידול סם מסוכן. אין בכך לומר כי לא ייתכנו מקרים בהם ניתן יהיה לבטל הרשעה בעבירות מסוג זה, בייחוד בנסיבות בהן הוכח שהחזקה הייתה לטעמים רפואיים, ושרישונו של הנאשם להשתמש בקנאביס הוסדר, אך עדיין על הנאשם להציג פגיעה קונקרטיה ומוחשית, ובנטל זה לא עמד הנאשם.

19. אשר על כן, וגם אם בלב לא קל, אני דוחה את בקשת הנאשם לבטל את הרשעתו.

קביעת מתחם העונש ההולם

20. בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בערכים המוגנים, במידת הפגיעה בהם, בענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

21. הערך המוגן הינו ההגנה מפני הנזקים הישירים והעקיפים אשר נגרמים לחברה בכללותה עקב השימוש בסמים. שימוש ממושך בסם מסוכן עלול לגרום לפגיעה גופנית ונפשית של המשתמש בו, כזו שתצריך טיפול רפואי שעלותו נופלת על החברה. על הצורך להילחם בנגע הסמים, עמד בית המשפט העליון לא אחת פסיקתו, ובין השאר בע"פ 170/07 **מטיס נ' מדינת ישראל** ביחס שימוש עצמי בסמים מסוג קנאביס וחשיש:

"אכן הסם שמדובר בו בתיק הנוכחי הוא קנבוס שמוגדר כ"סם קל". לרוע המזל סמים קלים מהווים לעיתים קרובות את יריית הפתיחה להתמכרות לסמים קשים יותר שלא לדבר על כך שגם בשימוש בהם עצמם טמונה סכנה".

22. לאחרונה, בית המשפט העליון שב והדגיש כי קנבוס היה ועודנו נותר סם מסוכן. ראו למשל רע"פ 174/21 **סויסה נ' מדינת ישראל**, וכי ככלל מגמת הענישה בעבירות סמים, היא של החמרה והרתעה. ראו ע"פ 8048/19 **פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל**. משכל זה נאמר, וגם אם סם הקנבוס הינו סם מסוכן, וודאי הוא אינו מן המסוכנים שבהם.

מדיניות הענישה הנוהגת

23. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות אלה מלמדת כי המתחם נע בין מאסר על תנאי למספר חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות.

א. רע"פ 5261/18 **דוידוף נ' מדינת ישראל**, שם בית המשפט העליון דחה בקשה רשות ערעור של הנאשם לביטול הרשעתו, לאחר שהורשע על ידי בית המשפט השלום בתל אביב בעבירה של גידול סמים מסוכנים - 16 שתילים במשקל כולל של 1,900 גרם ובעבירת החזקה סם מסוג קנבוס במשקל של 127 גרם והוטלו עליו 4 חודשי מאסר על תנאי ו-150 שעות של"צ.

ב. רע"פ 5018/18 **עומר בוזגלו נ' מדינת ישראל**, בית המשפט העליון דחה בקשת רשות ערעור של הנאשם לביטול הרשעתו, לאחר שהורשע על ידי בית המשפט השלום באילת בעבירות של גידול

סמים בצוותא כשגידלו בדירתם במעבדה משוכללת שתילים במשקל של 545 גרם לערך ובהחזקה בסמים לשימוש עצמי משקל של 3.6 גרם לערך ובעבירה נוספת של הכשלת שוטרים והוטלו עליו 3 חודשי עבודות שירות ומונה חודשי מאסר על תנאי.

ג. ת"פ (שלום ת"א) 57089-02-19 **מדינת ישראל נ' גיא פנקינסקי** - שם הורשע הנדסאי מכונות בעבירה של גידול סמים מסוכנים מסוג קנבוס במשקל של 2.1 ק"ג ובעבירה של החזקת סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 26 גרם לערך והוטל עליו לאחר שבית המשפט דחה את בקשתו לביטול הרשעתו, 3 חודשי מאסר על תנאי לצד עונשים נלווים.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה

24. במסגרת בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה בהתאם לסעיף 40 ט' לחוק, להחלטה בת.פ. ה זה, הפנתה במשפט להעניש באופן מחמיר במקרים כגון דא. כבוד האדם וחירותו, וכן זכות האדם לאוטונומיה על גופונתתי דעתי לכך שמדובר בכמות סם קטנה, במספר שתילים נמוך, בגידול ביתי שאינו במעבדה עם ציוד משוכלל שמעיד על כוונת הפצה מסחרית, ואף נתתי דעתי לכך שהעבירות בוצעו, כפי שעולה מהתסקיר, לצורך שימוש עצמי על רקע כאבי גב כרוניים ומגרנות מהם סובל הנאשם.

25. לפיכך, אני קובע כי המתחם נע בין מאסר על תנאי למספר חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, בצירוף ענישה נלווית.

גזירת העונש המתאים לנאשם

26. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

27. במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שמדובר בנאשם נעדר עבר פלילי. הנאשם הודה במיוחס לו ונטל אחריות למעשיו. עוד נתתי דעתי לחלוקי הזמן מעת ביצוע העבירות ולכך שהנאשם הסדיר את הרישיון לנטילת קנאביס רפואי.

28. מנגד, הנאשם שלל הצעת שירות המבחן להליך טיפולי בטענה שאין לו צורך בכך.

29. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש בתחתית המתחם.

30. אשר על-כן, הריני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. צו של"צ בהיקף של 140 שעות בהתאם לתכנית שיכין שירות המבחן בתוך 30 יום מהיום.

ב. מאסר מותנה בן 3 חודשים, זאת למשך שלוש שנים מהיום, והתנאי שהנאשם לא יעבור כל עבירת סמים.

ג. קנס בסך 2,000 ₪ שישולם עד ליום 1.3.23.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, כ"ז חשוון תשפ"ג, 21 נובמבר 2022, במעמד הצדדים.